

گزارش

واکنش ائمه جمعه به نماز رئیس در کرملین احتمال دارد رئیس جمهور در کاخ سفید هم نماز بخواند

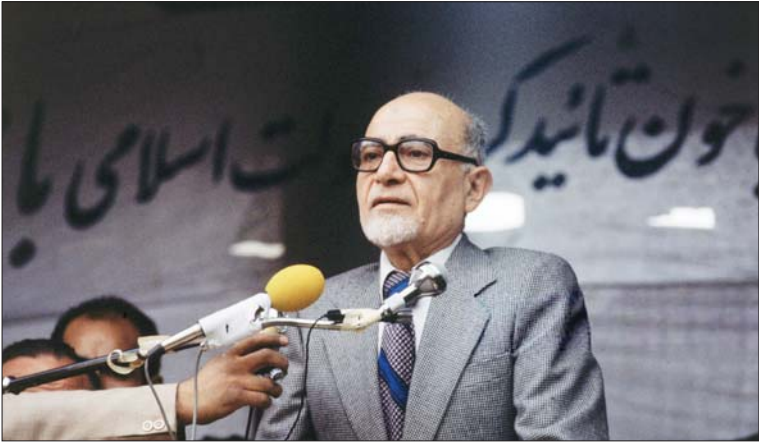
● شرق: قابل پیش‌بینی بود که سفر رئیس‌جمهور به روسیه و اقامه نماز در کاخ کرملین مورد توجه امامان جمعه قرار گیرد، کار حتی به جایی رسید که یکی از ائمه جمعه گفت که احتمال دارد ابراهیم رئیسی در کاخ سفید هم نماز بخواند. به گزارش ایرنا، امام جمعه کرج آیت‌الله حسینی‌همدانی با اشاره به اقامه نماز رئیس‌جمهور در کاخ کرملین افزود: «احتمال این وجود دارد که رئیس‌جمهور ما در کاخ سفید هم نماز بخواند زیرا این نمازی که در کاخ کرملین خوانده شد، پیام‌های مهمی در پی داشت.» آیت‌الله سعیدی امام‌جمعه قم نیز به نماز ابراهیم رئیسی در مسکو اشاره کرده و گفت: «اقامه نماز اول وقت آیت‌الله رئیسی در کاخ کرملین مهم بود و با این نماز نشان داد سخن‌گفتن با پروردگار در موعد خود مقدم بر هر مذاکره است، قطع مذاکره و اقامه نماز اول وقت آیت‌الله رئیسی نشان داد وابسته و دل‌بسته به شرق و غرب نیستیم.» امام‌جمعه شهری با اشاره به اینکه سفر رئیس‌جمهوری به کشور روسیه دستاوردهای سیاسی و اقتصادی بسیاری برای کشور داشت؛ گفت: اتحاد این دو کشور و اقامه نماز رئیس‌جمهور در کاخ کرملین لرزه بر اندام دشمنان انداخت. حجت‌الاسلام علی شاهچراغی نیز در شهرری گفت: «کاخ کرملین که زمانی مرکز مبارزه با اقدامات دینی بود، امروز به مکانی برای اقامه نماز رئیس‌جمهور ایران شده است.»حجت‌الاسلام حسین قدوسی‌نژاد خطیب جمعه ملایر نیز گفت: «اقامه این نماز و ارتباط با خدا، بیانگر پابرجایی شعار نه شرقی و نه غربی است و یک نماز سیاسی و عبادی بود.» حجت‌الاسلام حسینی‌پور، خطیب جمعه خمین هم گفته: «سال‌ها قبل در اتحاد جماهیر شوروی اجازه اذان‌گفتن وجود نداشت و امروز از رئیس‌جمهور ایران به شکل باشکوه در روسیه استقبال می‌شود.» حجت‌الاسلام فاضلیان، امام‌جمعه همدان نیز گفت اقامه نماز آیت‌الله رئیسی در کاخ کرملین بازتاب بسیاری در جهان و افکار عمومی داشته و افتخاری برای کشور، ملت ایران و اسلام است.

امیرحسین جعفری؛ س‌ام دی‌ماه مصادف بود با درگذشت نخستین نخست‌وزیر جمهوری اسلامی ایران، بازرگان برای چهره‌های سیاسی دهه ۶۰ یادآور دولتی است که اعضای کابینه‌اش کروات می‌زند و انقلابی‌گری پررنگ برای آنها قابل هضم نیست؛ دولتی که پس از تسخیر سفارت آمریکا قبل از یک‌سالگی خود به غبار تاریخ پیوست و اعضای آن به‌جز حضور در مجلس اول دیگر فرصتی برای بروز و ظهور سیاسی در چارچوب قدرت نیافتند.

اما بازرگان پس از دولت موقت نیز هنوز تلاش می‌کرد در صحنه سیاسی بروز و ظهور داشته باشد؛ ازجمله اینکه پس از پایان دولت موقت هنوز شورای انقلاب به کار خود ادامه می‌داد و بازرگان نیز یکی از اعضای اصلی آن بود. پس از پایان عمر شورای انقلاب، با ثبت‌نام در انتخابات نخستین دوره مجلس از تهران با یک‌میلیون و ۴۴۷ هزار رأی وارد پارلمان شد و چهار سال پرفرازونشیب را در کنار دیگر انقلابیون ادامه داد. چهارسالگی که دیگر اعضای دولت موقت و نزدیکان‌شان پس از وقایع خرداد ۶۰ بروز و ظهوری جدی در سیاست نداشتند و کشور عملاً به دست حزب جمهوری اسلامی اداره می‌شد. هرچند بازرگان در دوران پرماجرایی عضو مجلس اول بود، اما در تصمیم‌گیری‌های نهایی و تحولات مهم نام او چندان شنیده نمی‌شد و فضای مجلس نخست هم کاملاً علیه او و جریان دولت موقت بود. یکی از نطق‌های او در مردادماه ۱۳۶۰ با شعارهای صادق خلخالی نیمه‌تمام ماند. بخشی از نطق بازرگان را در ادامه می‌خوانیم: «از این تریون از رهبر عالی‌قدر انقلاب و مراجع عظام، رئیس‌جمهور، هیئت‌دولت و نهادهای انقلاب، شورای نگهبان، شورای عالی قضائی و مخصوصاً از برادران و خواهران نمایندگان مجلس و همه گروه‌ها و مردم ایران استمداد می‌کنم که از هر راه که می‌توانند به این بلبه بزرگ پایان دهند و همگی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و قرآن کریم گردن نهند و با توجه به اوضاع بس خطیر و عواقب شومی که هیچ گروهی را در آن سود و پیروزی نخواهد بود، به توقف جریان و تجدیدنظر بپردازند که «ان‌تصروا الله بصرکم».

در ۱۵ مهرماه ۱۳۶۰ نیز بازرگان نطق دوباره‌ای در مجلس داشت که از سوی همان تیم قبلی با تنش روبه‌رو شد؛ تنش‌هایی که در مواقع صحبت اعضای نهضت آزادی از جمله معین‌فر و یزدی در مجلس سابقه داشت. در مکاتبات مجلس در شرح این جلسه آمده است: «با کمال تأثر و با توسل به درگاه ذوالجلال باید اقرار کنیم که آتشی هولناک در کشور

سیاست

به مناسبت بیست‌وهفتمین سال درگذشت اولین نخست‌وزیرانقلاب بازرگان پس از دولت موقت

عزیزمان شعله‌ور گشته است. خرمن امت و دولت و دین را مورد تهدید قرار داده. کمتر کسی است که درصدد خاموش‌کردن آن برآید و بعضی می‌کوشند آتش را افروخته‌تر ساخته و بر خرمن طرف مقابل بیندازند. همه بلعیده می‌شوند. حوزه‌های علمیه از گل‌های سرسبد خود خالی می‌شود… برادران ارزنده غیرقابل‌جبران از مسئولان دولتی و لشکری و سپاه و کمیته به شهادت می‌رسند. به همراه جان‌ها اثاث و دارایی‌ها از بیت‌المال و از ملت به هدر می‌رود. افرادی بی‌گناه در معابر و منازل بی‌جهت کشته و معلول می‌شوند و همچنین نونهالان دختر و پسر کسان وابسته و هوادار که در درگیری‌های خیابانی قربانی التقات و انحراف یا انتقام می‌گردند. نونهالانی که هر چه باشند، جگرگوشگان و پرورش‌یافتگان امید این مملکت‌اند. عاشق‌وار یا دیوانه‌وار، فداکار یا گناهکار، در طاس لغزنده افتاده‌اند. درحالی‌که هر طرف گروه مقابل را مرتجع و ضد اسلام و عامل امپریالیسم می‌خواند، نه روحانیون ارجمند و مکتبی‌های غیرتمندمان از آمریکا وارد شده‌اند و نه جوانان جانباز در خانواده‌های آمریکایی زاییده و بزرگ گشته‌اند که بتوان مزدورشان خواند. پس چرا این سان ریختن خون یکدیگر را مباح و بلکه واجب می‌شمارند. مصیبت‌بارتر از همه و حاصل خشونت‌ها و بی‌رحمی‌ها افزوده‌شدن ناراضی‌ها و انتقام‌خواهان و برگشت‌کنندگان از انقلاب و دین است.
با پایان دوره مجلس اول بازرگان که هنوز به سیاست‌ورزی امید داشت، در انتخابات

مهندس بازرگان همواره به‌عنوان کاندیدای منفرد مطرح بود و می‌توانست همچنان منفرد کاندیدا شود؛ اما پس از رأی‌گیری در شورای نهضت، خود او صلاح ندانست کاندیدای منفرد باشد؛ چراکه این کار می‌توانست به زیان نهضت آزادی تمام شود و حتی ممکن بود نوعی انشعاب تفسیر شود.»

ناطق نوری نیز در کتاب خاطراتش می‌نویسد: «جلسات شورای نگهبان برای بررسی صلاحیت مهدی بازرگان از حد معمول هم بیشتر طول کشید و به علت اینکه او از امیرانتظام که جاسوس آمریکا بود و به حبس ابد محکوم شده است، دفاع کرد و گفت امیرانتظام هر کاری انجام داده‌اند، به دستور من بوده، به این جهت شورای نگهبان در مجموع صلاحیت او را رد کرد.»

پس از این زمان بازرگان ناچار به خانه‌نشینی شد و اعضای نهضت نیز شرایط سختی را تجربه کردند و هیچ سمت مشخصی در دولت‌ها به آنها سپرده نشد. در سال ۶۶ نیز علی‌اکبر محتشمی‌پور، وزیر سابق کشور، درباره حضور چهره‌های نهضت آزادی و نیروهای هم‌طیف و نزدیک به آن در انتخابات‌ها از امام طرح سؤال کرد. پاسخی که امام به این نامه داد، بسیار تند بود. نهضت آزادی البته در انتساب این نامه به شخص امام تشکیک وارد کرده است. محتشمی‌پور بعدها درباره آن نامه گفت: «آن نامه از شرایطی بود که اینها در دوران جنگ و درحالی‌که آحاد مردم در مقابل تجاوز همه‌جانبه قدرت‌های جهانی به رهبری صدام کاملاً علیه ادامه جنگ موضع داشتند. این نامه‌ها و بیانیه‌ها همه‌جا پخش می‌شد و در خانه‌ها جلسه سخنرانی می‌گذاشتند و ادامه داشت. در دوره سوم مجلس زمزمه‌هایی شد که می‌خواهند لیست برای مجلس بدهند. بنده به‌عنوان مسئول امنیت کشور به این نتیجه رسیدم که اینها که الان تریون دست‌شان نیست و در مجلس نیستند، این‌گونه با آرمان مردم می‌ستیزند. درحالی‌که در هیچ کشوری از دنیا در زمان جنگ به هیچ حزبی اجازه فعالیت داده نمی‌شد و کوچک‌ترین حرف علیه نظامیان مساوی نابودی آنهاست. اینها هرروز علیه رزمندگان حرف می‌زدند و از پشت خنجر می‌زدند. آن‌وقت به مجلس هم می‌خواستند بروند. گرچه ممکن بود رای هم نیاورند؛ اما احتمال داشت چند نیروی آنها به مجلس برود و آن وقت نمی‌شد اوضاع را جمع کرد؛ بنابراین من نامه‌ای به امام نوشتم و سخنرانی‌ها و بیانیه‌های آنها را به پیوست ارسال کرده و از امام پرسیدم که آیا اینها می‌توانند وارد مجلس شوند؟ امام هم آن پاسخ را به نامه دادند.»

روزنه

آیت‌الله جوادی‌آملی:

فقیر حرف‌شنوی از حکومت ندارد

● انتخاب: آیت‌الله جوادی‌آملی با بیان اینکه اختلاس‌های میلیاردی از افراد عادی ساخته نیست، گفت: این اختلاس‌ها با قلم افراد صورت می‌گیرد نه با زور اسلحه؛ بنابراین باید بررسی و آسیب‌شناسی شود که چگونه افرادی توانستند حق را باطل کنند. مرجع تقلید شیعیان در دیدار علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی ایران به همراه برخی از اعضای شورای فقهی این بانک در سخنانی اظهار کرد: از نظر فلسفه و کلام، اصول اعتقادی، اصل اول است، اما از نظر جامعه‌شناسی، اقتصاد حرف اول را می‌زند. در اسلام، از «مال» به ستون فقرات یک ملت تعبیر شده، چراکه گاهی مشکلات اقتصادی باعث می‌شود حتی یک حکومت بزرگ سقوط کند. او

ادامه داد: دعای پیامبر گرامی اسلام در شعب ابی طالب این است که «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي الْخَيْرِ وَ لَا تُفَرِّقْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُ»؛ خدا یا من می‌توانم شعب و سختی‌های آن را تحمل کنم اما ملت گرسنه را نمی‌شود در راه الهی نگه داشت و آن را اداره کرد. جوادی‌آملی خاطرنشان کرد: در بیان قرآن کریم، مال عامل قیام یک ملت است اگر ملت بخواهد بایستد باید جیش پر باشد، فقیر به معنای ندار نیست؛ بلکه کسی است که ستون فقراتش شکسته است، کسی که ستون فقراتش شکسته است حرف‌شنوی از حکومت ندارد. او تأکید کرد: بانک مرکزی وظیفه بسیار سنگینی دارد، از کارهای اصلی بانک مرکزی این باشد که دست قانون‌دانانی که قانون را دور می‌زنند از ذخایر بانک مرکزی کوتاه کند؛ اختلاس‌های میلیاردی از افراد عادی ساخته نیست، این اختلاس‌ها با قلم افراد صورت می‌گیرد نه با زور اسلحه. لذا درخصوص اختلاس‌های صورت‌گرفته نیز، بررسی و آسیب‌شناسی شود که چگونه افرادی توانستند حق را باطل کنند و اختلاس صورت بگیرد. مرجع تقلید شیعیان در بخش دیگری از سخنان خود ابراز داشت: آبروی انسان امانت الهی است و انسان امین‌الله است، پیامبر دست کارگری را بوسید که برای خودش کار می‌کرد و کنار سفره خود می‌نشست. بر همگان واجب است که این مملکت را با کرامت اداره کنند و راه آن رونق تولید و اشتغال است. آنجا که رهبری معظم سالار سال تولید و رفح موانع نام‌گذاری کردند، این اقدام یک حرف حکیمانه است.

لوئیزیان

LONGINES

SARMAN CO.

1832 Dr. Shariati Ave. Next to Pol-E-Roomi Tehran IRAN

HydroConquest